

Narodni list

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Br. 16.

Volosko-Opatija u četvrtak 18. travnja 1901.

God. II.

Je Hrvati va Istre?

Neki dan je „Teta Jambrožija“ ovako pisala: „Povest ili storija ima tri vrele ili zviru: tradiciju, monumenti i pisma učenjaki. Na temelju svih tih trih zviru (Ale zna fanjski pisat Krstić Op. slagara) ja sam na svetlost sunca postavil istinu, da govoriti o kakovom hrvatstvu va Istre je najveća nemotarija. — Pak onda napisal je s debelimi slovima: „Neka mi se najde jedan istarski pisac, ki bi bil pisal, da su istarski Slavinci Hrvati.“

Mi ćemo mu dokazat na temelju povesti ili storije na temelju svih tih trih „zviru“, da veći del istarskih Slavinci su Hrvati. Pak još ćemo mu nač i povedet istarskega pisca, ki je pisal da je temu tako.

Ta istarski pisac, ki je napisal, da su istarski Slavinci va velikoj većine Hrvati, zove se Carlo de Franceschi, rodom iz Gologorice. Čovek za kega su Talijani pisali, da je jako učen.

On je mej drugemi knjigami napisal i povest ili storiju od Istre. Ta knjiga zove se: „L' Istria, note storiche di Carlo de Franceschi“. Pokojni Carlo de Franceschi ni bil ni malo naš prijatelj. On je bil zagrižen Talijan, i bi nas bil najvolel svih otopit va žlice vodi, i mi znamo jako dobro, da bi bil on volel napisat, da je vas puk va Istroj talijanskega govora ili zajika. Ma on je spet dobro znal, da će ta njegova storija prit v ruki učenem ljudem, pak hoćeš, nećeš, moral je ako i preko sreća deblju istinu napisat, da se ne osramoti pred učenim svetom — al kako se ono uža reć: on se je bal kritiki. Da je on pisal storiju za rukavački čuki, moguće da bi bil pisal kako i Krstić va „Teta Jambrožije“, da ni Hrvati va Istroj, ma kada se piše za učeni svet, eh onda treba svaku reć dobrohno vagnut, prej nego će se ju vrec na kartu.

Prej pak nego izpišemo neke stvari iz storije od de Franceschi, spomenut ćemo, da on nas istarskih Hrvati zove „Slavi Croati“ to će reć Slaveni Hrvati. Mi smo već va našem „Narodnem Listu“ pred malo vremena dokazali, da smo mi baš ono kako nas i de Franceschi zove najme Slaveni i to Hrvati.

Izpišimo dakle neka mesta iz te povesti, kade se i od nas govori. Mi ćemo to reć u našem hrvatskem zajike da se bolje razumemo.

Strana 81. Neki drže (Pavao Dia-
kon L. V. C. XVIII.—XXII) da su se kod provale od knezi Pemmona i Katkisa vendijskim Slavenom (Kranj-

cem i Korušcem) pridružili takodjer Slaveno-Hrvati ki su se naselili va Liburnije (okole leta 718.)

Strana 90. Povestničar de Franceschi pripoveda na ovoj strane, kako se je duž od Benec Pietro Pradonico leta 839. bojeval proti Hrvatom, ter njihovega bana Miroslava prisilil na mir u Sv. Martinu na školje Cresse pak piše napravo: „Od tega proizlazi, da su bili kvarnerski školji (to je Bodulija) već on put s Hrvati napučeni.“

Strana 353. „Jedno slavensko pleme, malo različito od prvo spomenutega, (od Morlak, Albanezi i Griki) to je hrvatsko pleme, napučeno preko izhodnega konfina od provincije, dalo je onda (leta 1500. i 1600.) i kašnje veliku množinu naroda, s kem se je na novo napučilo nutarnjost Istre.“

Strana 353. „Velik broj slavenskih Hrvati naselilo se je baš okolo leta 1262. va grofovije Istre, kade se je bilo prvo pučanstvo jako proredilo radi vojski ili gverci.“

Strana 354. „Između reki Dragonje i Lusandri (to je svet od Pirana prema Trstu) sela su napučena s jednim plemenom čigov govori je slovenski. Oveh zovu Šavrini, a zna se pak, da sebe ne zovu Istrani, nego slavenskih Hrvati ki su preko Dragonji, ča da razumet, da su prišli kašnje va Istru od Hrvati.“

Strana 434. „Kastavščina je bila napučena skoro samemi Hrvati i razdeljena na obitelji, ke pak kada su se pomnožile, storile su sela i mesta, ka nose njilha imena.“

Dosta! Mi smo, paramo, očito s ovem dokazali, na temelju povesti, ku je Taljan de Franceschi napisal na trih Krstićevih „zviru“, da je bilo va Istroj Hrvati. Ako jih je jedanput bilo, mislimo, da jih je i sada, aš nismo nigde čitali, da jih je svih kuga pomorila. Nego šalu na stran! De Franceschi postavil je na svetlo sunca istinu da govoriti, da ni Hrvati va Istroj je najveća nemotarija. Mi bimo bili našli i drugih povestničari ale storik, ki su pisali da je našega hrvatskega naroda va Istroj, nego mi šmo se prijeli Carla de Franceschi, ki je poznat bil, kako zagrižen Talijan i naš ljuti protivnik i neprijatelj, neka se baš njega čuje, ča govori od nas Hrvati va Istroj. Ča ćete, na? Povest je povest, pak povestničar mora na temelju „zviru“ napisat i ono, ča mu ne gre v dušu. Krstić pak piše onako kako će oni, ki ga plaćaju, a ne gleda jel istina al debela laž ča piše. Ako ga Sultan iz Carigrada plati, on će jutra pisat i govorit da su Istrani pravi Turčini, pak

će mu njigovi šegavi Rukavčani i to verovat i te se počet valje Muhamedu klanjat. —

Delovanje našega zastupnika Spincića va bečkem parlamentu.

Spincićeva interpelacija na obranu pravice i zakona.

Na Voloskoj škole služil je kroz devet let g. Viktor Car, kako supleat s plaćum učitelja tretrega razreda. Njigovoj službe ni bilo z nijedne strani prigovora.

Namestništvo va Trste predložilo je junte da se na Voloskoj škole učini mesto učitelja drugoga razreda z većum plaćum, zač da jedan meštar nemore na Voloskem s 33 fiyorini na mesec živet. —

Junta je rekla, nakon ča je pitala Kukumu sveta, da je pripravna učiniti na Voloskem mesto nadučitelja drugoga razreda, ma samo ako se g. Cara (ki je Kukume vavek bil tern v oke) pošalje ča z Voloskega i na njegovo mesto imenuje Pegana.

Guveran je rekal: dobro je, ćemo i to storit ma samo ako Pegan ima po zakone za to mesto propisane zmožnosti. — Tako se je doznalo da Pegan nima ispita ni za nemški ni za hrvatski jezik, pak je guveran rekal Talijanom: mi po zakone ne moremo dopustit, da se Pegana imenuje za Volosko zač nima potrebiti atestati, neka za sada ostane g. Car a kađ bude Pegan učinil ispit za hrvatski i nemški zajik, onputa ćemo njega stavit na Volosko. Nego Talijani su po sile hteli da njihova valja, makar i protuzakonito, a buduć va Trste ne gledaju previše na zakon, kada se gre za kuntenat Talijane, guveran va Trste je koncem decembra 1900. premostil g. Cara va Sv. Matej, a Pegana namestil na Volosko i to svē se je moralo svršit va 8 dan. To je bilo učinjeno sve proti zakonu, zač se na Voloskoj škole nesme namestit učitelja, ki nima ispita i za nemški i za hrvatski jezik, a Pegan nima ni jednega ni drugoga. Vrh tu tega buduć se je učinilo novo mesto moralo se je po zakone razpisat konkurs i med trimi keh bi bila občina Volosko predložila imelo bi se bilo imenovat jednega učitelja ki ima od zakona zahtevane sposobnosti.

Svega tega se ni storilo, nego se je protuzakonito namestilo Pegana. Ne samo da je Peganovo imenovanje bilo protuzakonito već je isto i nepravedno, zač bi bilo pravo i pošteno da se nakon

ča se je povedala plaća za učitelja na Voloskem imenuje za tu školu g. Cara, ki je devet let na Voloskem služil na obćenito zadovoljstvo, a za mršavu plaćiu od 33 fiyorini na mesec i to tim više ča je g. Car bil pred devet let poradi zdravlja premešćen na Volosko.

Poradi teh nezakonitosti je občina Volosko još na 22. decembra 1900. proteštirala na ministarstvo.

Naš zastupnik Spincić je va sednice bečkoga parlamenta sve to va jednoj interpelacije razložil i pital ministarstvo ako ono sve to zna i ako misli odredit, da se za novo mesto učitelja drugoga razreda na Voloskoj škole razpiše konkurs. Kako se vidi stvar ni još svršena.

Ča je novega po svete?

Austrija.

Kako neke novine pišu, reć bi da će naš cesar poč va Prag već na 25. maja. Morda bude to putovanje našega vladara prvi korak onemu miru, kega mi svi želimo. Nedelja na 13. o. m. prišal je va Beč mladi sin njemačkoga cesara — princ Fridrik Vilim, ki bi poše smrti svojega oca imel da zavlađa celom Nemačkom. Na bečkem stacione dočekal je mladega princa naš Presvetli cesar i puno drugih principi i ministri. Naš cesar bil je obučen kako prusijanski maršal, a mladi nemački princ nosil je austrijsku uniformu kolonela od husari. Kada se je princ Fridrik Vilim približil našem cesaru, najprvo ga je pozdravil po soldatsku, a za tem mu je bašnil ruku, a naš cesar ga je zagrlil i bašnil na oba obraza. Nakon tega seli su naš cesar i mladi princ va karocu i odpejali su se skroz tisuće i tisuće sveta va cesarski dvor. Poše razgovora ča ga je imel mladi princ z našem cesarom na same, šal je va protestansku creakv k maše, a za mašom odpejal se je va creakv č. kapucina, kade se čuvaju mrtvi od cesarske knuće i položil je na grob pokojne naše kraljice, pokojnega Rudolfa i princa Alberta po jednu krunu pak se je, pozdravljen od bečkoga građanstva vrul nazad va cesarski dvor, kade je na 5 ur na polne bil veli obed. Na tem obedu bil je i doktor Lueger, ki je neki dan z našem Spincićem bil va „Kastve i va Moščeničal. Večer je pak bila vela svečanost va cesarskem teatre. Mladi princ još nima 20 let.

Prošli tjeđan se je obdržaval va Dubrovniku kongres slavenskih novinari aliti journalist. Na ta kongres bili smo pozvani i mi od „Narodnega lista“, ale zaproteni nismo na našu žalost mogli tamo poč. Ta kongres je izpal jako lepo — bilo je tu gospode iz Češke, Poljake, Kranjake, Gorice, Bosne Hercegovine, Hrvatske, Dalmačije i Ugarske, pak se je zaključilo puno lepeh stvari, i sada još svi foji pišu o tom kongresu, i svi hvale dobrotu naše braće Hrvati.

Francoska.

Ta velika republika zabavljena je s Talijani, ki su s nekoliko brodi od gverci prišli va Tolon. Franciezi okole Maršlje i

Talijani, ki se lahko važu kako i slama nisu znali ča bi storili od silnega oduševljenja! To vam se je grilo, buševalo, pilo i nazdravljalo ama kako da je sve ponorelo. Naravski da velika većina Franceza ni za to ni marila. Ča će njoj gladna Italija — ona voli Rusiju, ka je moćna i bogata. Tamo će do nekoliko dan po i sam ministar izvanjske politike — Delcassé.

Rusija.

Va tem silnem carstvu bilo je ovi dni nemiri — a ti nemiri su storili student. No i to se već donekle uredilo, a nađe je, da će se do mala svet posvema smirit, i to tim više, ča je Rusija sada više nego ikada potrebna nutarnjega mira, da uredi i ojača svoje pozicije va Azije.

Transval.

Po zadnjih glaseh od te nesrećne republike, Buri su se povukli na gorski kraj, ki se zove Zoutpan. Va teh krajeh ima puno otrovnih muh, ke se zovu „tse-tse“, a i zrak je jako okužen. Nego Buri su tega navajni, pak se ne boje ničesa. Ali toliko je više strah Ingleszi, ki znaju već unapred, da ih tamo sigurno smrt čeka. Za to i Lord Kitchener nastoji, da se z Buri pomiri, zač zna, da će s njimi teško ča opraviti. Nego Buri se ne daju, ako ne, da im se da pod-puna sloboda. I stari Krilger se još vavek tvrdo nada, da će burska stvar dobit, a poradi tega ča je za ki dan poč v Ameriku, kade imaju Buri puno prijatelji i kade ča ga i sam prezident Mac Kinley primit na udijenu.

Dopisi.

Iz Kastva. Župani po Kastavščine. Župani su pomoćni občinskoga glavaru aliti potešiti. Oni mu imaju biti polodni, pak po duše ovrševati njegove zapovedi i raditi po njegovih naputkih. Glavaru, u koliko ne more sve videt i čut, ča se dela po komunne, dužni su župani gdje su imenovani javit svaku znamenitiju stvar i potrebu, ka bi bila va njihoj županije, pak se imaju prema temu ravnat onako, kako njim to glavar reče.

Ako se nete župani ravnat po zapovedi glavaru, al pak ako glavar nima pravega pouzdanja va župani, to gre stvar jako čoravo. Neki vuče samo, drugi tamo. Da se ne događaju takova babilonija imelo bi občinsko zastupstvo po slove zakona nepokornemu županu svako doba zet dekret pak ga dat drugemu, ki ča znat i otet ovrševati zapovedi svojega glavaru.

Po jasnom slovu zakona pak imenuje se župane za jednu izbornu periodu, to ča reč, dokle postoji jedno občinsko zastupstvo, dok se novo neizbere. Ako se promeni občinsko zastupstvo, mora se župane na novo imenovati, bilo stare bilo nove, koji imaju pravo izboru.

Župane imenuje občinsko zastupstvo na predlog občinskoga glavaru. Glavar mora znat, ča i ki ča bit župan, da mu se more podufat i da ima va njega poverenja. Zato je i najpametnije, da glavar sam naznači čoveka za župana, ki mu se najbolji vidi, da ča moć i znat ovrševati njegove zapovedi Va Kastavščine bila je stara navada, da i pak reče koga želi za svojega župana.

Nego ako bi pak želi župana, va koga se glavar ne podufa, on more lepo bez ikakovega straha, na temelju zakona, s kem se je umislila ona navada predložiti na svoju ruku drugoga čoveka za župana, a da mu ne more nijedan niš. Drugatije moglo bi se dogoditi, da mu glavar zapovē ovako, a on pak zavozit onako.

Kako se je sada va Kastve promenila reprezentanca, tako se je moralo promeniti ali na novo imenovati i župani. I to se je storilo. Va nekeh županijah se je imenovalo prvashnjih, na nekeh nove. Neki od teh župana u Krstiću za vruga. On neče moć već po svete paradirakat kako nekatov „delegato communal“, kako je to do sada delat, i s tim se štimat, kako cigani s medvedom.

Zato ča je storil? — Rekuril je na juntu, da je obć. zastupstvo imenovalo žu-

pani, bez da se je popitalo za želju paka. On ki se hvati, da pozna paragrafi morali bi znat a i zna, da zakon nigdere ne propisuje da se mora pitat puk kega ča se imenovati za župana, a još manje da bi se moralo imenovati onoga, kega puk želi. Zakon je uništiti staru navadu, i po zakonu se je često imenovalo župane, bez da se je puk za to pitalo. Pak vendar pul svega tega on se hvati, da ča ujugova valjat. Ča ti se dat!

Ča čete? — Krstić mora Talijanom pokazat da „dela“ s drugatije bi mogli „zviri“ presahnut s kolh kaplje Krstića va žep mana, pak onda ča?

Iz Mošćenice. Pred nekoliko dan bil je va Mošćenica glavar cesarskega grada Beča g. dr. Lueger za našim vrlo obljubljenim zastupnikom gosp. Spinčićem. Najprvo su bili puli gosp. župnika pak su malo za tem šli vanka mesto obad. Pejal ih je naš g. župnik i sam njim je pokazaval i tumačil ča je bilo vredno da vide. Gospodin Lueger je na osobit način pohvalil našu crkvak pohvalil je red i čistotu, ka se va njoj vidi. Z crkvi su šli na Kostuicu i tu se je dr. Lueger jako čudil lepoti ka se od tega mesta uživa. A lep je pogled z našeh Mošćenice — a lepo je i naše mesto, samo da bi va njem malo više slošćini bilo. A slošćini bi bilo, kada bi vitar ča nesal one neke pogane Kalabreze, ki va Mošćenica smutnju delaju i ki po noća prikolevaju po kantuneh sramotna i pogana pisma proti našemu cesarstvu. I gospodin poglavar Lueger je doznal za onu sramotu, pak se je uprav škandalizal nad tem poganim dele, i čudil se je, da kade su ti Taljani, za keh da vavek Benati va Beče govori, da on tuda ne čuje nikako drugatije govorit ako ne hrvatski. On je i to zabilježil, zač on je ne samo poglavar bečki nego još i deputat va parlamente va Beče. G. doktor Lueger je jako kontra Abrejom i kontra iredentistom Talijanom, ki bi oteli da naša Istra, Trst i Dalmacija spade pod Italiju.

Kada su gospoda razgledala sve ča imaju Mošćenice najlepšega, šli su nazad va plovaniju, kade su i ostali dugo vreme, a kada su šli ča, gosp. Lueger je od svega srčica zahvalil g. plovanu, kako ga je lepo prijel. Svaka čast našemu g. plovani ki je napram fureštom tako ljubezan. S tem bi moglo naše mesto puno dobit.

Ča piše „teta Jambrožija.“

Žigice družbe sv. Cirila i Metoda. Campitelli je rekal Krstiću: Čo, scrivi contro i fulminanti de san Cirilo e Metodio, altrimenti non ti capi un burro de mi.“ I Krstić se je na tu ostru zapoved posal za stol i napisal: Istrani! Ne kupujte fulminanti od sv. Cirila i Metoda. Još je Krstić napisal pod „komando“ i to, da „svaki, ki da soldin za te (sic) fulminanti podupire one hrvate (duhtor je i još nezna, da se besedi Hrvat, Taljan itd. pišu z velemi početnemi slovi) va Istre, ki bi oteli od Istre storit županiju od Hrvatske“... itd. Odgovor na ovo nač ča Krstić na drugoj strane našega lista, kade su nabrojeni svi oni, ki su se ovi dni spametili naše Družbe sv. Cirila i Metoda. Ča se pak tiče nekatove Hrvatske županije, to mu sporučujemo, da bi Istra, i kako takova još vavek imela za svojega najvećega gospodara našega Cesara i kralja Frana Josipa I. dočim puli nas znaju i urebci, da kada bi Istra otela postat ono ča bi oteli Taljani, keh Krstić podupire ne bi imela već za gospodara našega premitostivoga Cesara i kralja, njego Viktora Emanuela trećega. Takovenu, takovenu neka Krstić zmera izdajice domovine a ne onem našem vrednem i čestitem ljudem, ki sebe od usta znimlju, samo da naša deca po Istre dobiju škole, keh njim Taljani uzkraduju. Kaštelir Livade, Pulj, Baderna i Mali Lošinj, a do mala i Vabriga i neka druga mesta znala bi Krstiću povedat kamo gređn oni beći, ča ih naši ljudi daju za družbu sv. Cirila i Metoda! I još neč. Na meste kade Krstić svojem tovarom zapoveda, da nesmeju goret družbine žigice štampane su dve crne ruki. Jušto na on način su ocrnele bile ruki Jude

Iškariota, kad je prijel oneh 30 srebrnjaki. Ja bin malo rad videt Krstićeva ručini, od kega kolnra su pak one... Ja mislim, da te bit kako karbum...

Krstić — misionar. Krstić se hvati, da je on pravi branitelj svete crkvi katoličanske. Nima sumnje, da te ga za njegove vele zaslugi za našu crkvak posle smrti — kanonizat. Ja ma z kanuni...

Krstić i „Piccolo“ z Trsta. Hvala Bogu, iskali su se — ma su se pak najzad i našli — Krstić i „Piccolo“ z Trsta. Ki je pak ta „Piccolo“? To vam je jedna Taljanska krpa, ka se štampuje va Trste. Svi ki pišu va taj list, i svi ki okolo njega delaju pravi su i obrezani Abreji z dugimi i krivimi nosi — pravi potomki oneh Abrej, ki su nekada va Isusa našega Spasitelja pljuvali. Ne projde ni dneva, a da ti Abreji ne prosnu na našu katoličku crkvak svakakoveh porugi i uvredi — va svakem svojem broje rugaju se i popom i fratrom i svemu onemu, ča je kršćan milo i drago.

Kada su ti Abreji okole „Piccola“ doznali, da je presvetli biskup Mahnić proklel onu Krstićevu krpu, valje su skočili vajer, kako da ih je ki z iglom ubol i počeli su pisat proti spomenutem presvetlomu biskupu i ti farizeji i poglavice puka židovskoga poručuju presvetlomu biskupu, da „neka pusti na mire Krstića, ki hoče mir naroda i red va crekve“. Pak da nebi čovek puknul od smeha? Abrejski foj, ki ne gleda nego kako bi ponizil našu svetu veru ima obraz napadat na Presvetloga biskupa i davat mu naputki, kako da se mora vladat i ča mu valja delat va crekveneh posleh. I takovega svedoka — jednega Abrejinu nosi vam Krstić za dokaz, da je tobože presv. biskup Mahnić slabo učinil, kada je zabranil puku, da ne čita bogumsku „tetu Jambrožiju“.

I takove stvari mački čitaju, i klimaju s tikyami i gundraju: „Ja — ja — viš — viš — hm! hm! to je tako — ja — ja — po boštrića tako jušto — tako“. — Nadalje „Piccolo“ piše, da Krstić „odgovara kršćanskoj zapovedi o ljubavi prama iskrnjemu“. Ča baš tako? A ča bi „Piccolo“ rekal, kada bi znal, da je ta isti Krstić „ki dela za mir“, i ki je dokazal potrebu za živeti u miru i ljubavi medju svimi Istrani bez razlike narodnosti“ — ča bi rekal, pitamo mi „Piccolo“ da zna, da je ta isti Krstić va svojoj „tete Jambrožije“ — va tem istem liste „ki izlazi na Matulji va slovinskem zajlike“ pred malo vremena pozival sve istarske Hrvate i Slovence da nekazama drvo (toljgaj) pak da neka mlate po Taljaneh“?

Krstić i „Slovenski narod.“ Krstić piše, da je „Slovenski narod“ najvidjeniji list. I čudno, ta isti dan kada je Krstić to pisal, prnesal je ta isti najvidjeniji list vest, da je Krstić izdajica, a naš „Narodni list“ da je vrlo obljubljen i krasno uredjen list. Digo, šior od plemena Liziriti, čete još reč, da je „Slovenski Narod“ najvidjeniji list? Ala je ta Krstić brižan — ni jedna da bi mu se posredila.

Kralj je umro — živio kralj! To piše Krstić va zadnjjoj „tete“ z debelimi slovi. Ne morete si pomislet, va ku konfuzijon je ta neodčekivana vest postavila Krstićeve mačke. A kako ne čete? Va „tete“ njim se govori, da je umrl kralj, a neznaju ki, tamo stoji pisano: Živio kralj! a ne znaju ki? I Mužigice na Voloskem bile sve smućene, a i sama Berka ni mogla razumet ča je to, pak je valje šla kupit „Piccolo“, da vidi, ki kralj je umrl, i komu kralju vapije Krstić živio! Inšoma vidim da ča Krstić morat obrnut tatiku sa svojem pisanjem ako te ga njegovij mačić razumet. Zač njim ni to rekal onako kako gre, najme: „le roi est mort — vive le roi! Tako bi ga bar njegovij mačić razumeli, kako su ga va-

zumeli i onputa, kada mu je ono va „tete“ svaka druga beseda bila latinska.

Personalni napadaji. „Teta“ piše, da mi pišemo „personalni napadaji, ofeži, ocrnjivanja i laži svake vrsti“. To piše Krstić, a mi mu poručujemo, neka on pročita svoj smradni i blatni list još jednaput pokle ga napiše, pak ča će videt? Vidat ča, da je od prve besedi, ča ju je on napisal, pak sve do zadnje sve samo i golo „personalno napadanje“, „ofeži“, ocrnjivanja“ i „laži“ svake vrsti.

Da je temu tako najbolji je dokaz taj da je njegov smradni foj i sam presvietli biskup proklel i zabranil svim svojim yjernim čitat ga. A ako ča pak da mu z prstom pokazešno na veće svinjarije ke meče va svoju krpu nima ako ne obrnut tetu Jambrožiju“ i tamo negde zada ča nač on smradni dopis iz Lovrana, va kem je rečeno toliko laži i toliko gnjusarij, koliko ima stari Jure rogi na glave.

Krstić ča nam valje spočitnut: — Ter ste i vi pisali proti Lovranskem kalabrezom one pačuharije, za ke zna sva Istra. Dobro je — mi ne tajimo, mi govorimo otvoreno, da smo napisali one pačuharije. Ali zač smo ih mi napisali, i ki je bil uzrok temu, da smo ih pisali? To čemo mu povedat mi. Odkada je počela ova naša borba proti Talijanom, va Lovrane se je dobar del naroda stavil na našu stran, zač je upravo na toj našoj strane Bog i pravica.

Kada su to videli lovranski „nespašeni Kalabrezi“, kako ih je jedanput Krstić zval skočili su valje na nogi i plaćeni od Parenca počeli su nastojat, kako bi nas zatri i uništili. Da to postignu počeli su pisat va fojeh talijanskeh i va listeh prez podpis svakeh gnjusarij i smrdarij proti našim ženam i divojkam kako i proti našim sestram i materam. Naši su na sve to mirovali i pušćali su — neka se Kalabrezi saccijuju. Na to se je počel štampevat va Pule on zloglasni foj: „il Giovane Pensiero“. Ta foj bil vam je pravi „buc“ — kloka — provača — baš na vlas onakov, kakova je sada „teta Jambrožija“. Taj foj je počel pisat proti našeh ljudi upravo gnjusno. Naši su još mirovali kada i kada bi prišlo va „Našoj Sloge“ kakovo otvoreno pismo, ko bi podpisal jedan ale drugi od našeh i prišlo bi do kakovega procesa, kade bi prišli van takovi škandali, od poznate „fameje“, da je bila upravo strahota. Mej tem va „Jovane Pensiere“ i va listeh anonimeh se je i nadalje smradarilo proti našem — dokle se najzad nisu štu-fali i počeli i oni odgovarat, kako trebe — fino i z rukavicami. Najviše ča smo mi rekli va našeh pačuharijah, bila je beseda „rog“. Je to veliko zlo? Mislimo, da ni, zač kada se oni tanekli od fameje nisu sramili nosit rogi na glave, mi neznamo kako bi se bili mogli sramit, ako bi ti isti rogi videli naštampani na karte.

Kukuma se jadi. Lovranski mežnjari su Kukuma na rogeh, a znate zač? Samo zato, zač nete da budu Kalabrezi. Oni da su krivi, da je batoc od zrona na placu pal, aš da bi jedan od njih moral bit vavek gore va zvonike i držat batoc z ruke, da nebi pal na placu. A Kukuma, kukuma povero batoco che ti je! Kukuma se još jadi i na to, da je šal Raus ča z Lovrana. On se je naime nadal, da ča moć delat va Lovrane za senska, a to mu je vidite — škrokalo. „Inde irae!“ bi rekal stari Tunić. De resto, kako čujemo, z Lovrana nima već nikakoveh drugih novitati, ako ne ta, da su Minjinjanjovemu sinu narasi dva zuba.

Fiaško: „Teta“ piše, da smo mi z našem „Narodnem listom“ doživeli podpuni fiaško. Na to mu najbolje odgovara naš sam narod, ki nam svaki dan šalje predplatni za naš list — na to neka mu odgovori ono tišće i pet sto listi, keh se svaki put prodna, na to neka mu odgovori on lepi broj oneh, ki su prvo s njim držali, a sada su se od njega okrižali, na to neka mu odgovori ona promjena, on novi život, ki je nastal po

našoj Leprinašćini i Kattavšćini — na to neka mu odgovore i zadnji izbori va Klane, kada je on dobio grdu batoknu. A ako mu ni to ni dosti, dodaj čemo mu još i to, da je našemu listu osigurano obstanak, i da nam neće nikada past na pamet zapustiti ga, nego čemo se još tenije okole njega stisnut i delat čemo i pisat samo za korist i sreću onega naroda, ki nas je već za ovo malo vremena odkada smo z listom počeli, tako lepó dočekal i počastil i pozdravil.

Prosti soldat. Krstić piše, da je prosti soldat va istarskom partide. Mi smo to i prvo znali, znali smo još i to, da mu Taljani davaju menažu i panjoku. Još nam poveda, da on nima ni da nesme imet svojega partida. I to smo mi od prvo znali Brižan Krstić — nač je već spal. On nesme imet ni partida — a ako ga ima valje ga mora zručit Taljanom — a to sve za oni vrazji — a ne božji patakuni ča mu ih Campitelli dava.

Krstić i Krstić i vavek Krstić. Krstić se tuži, da vavek pišemo Krstić i Krstić i samo Krstić. A ipak mi se spamečujemo da smo napisali i Juda i taljanski plaćenik i Liziriti...

I Battara je postal dopisnik „tete Jambrozija.“ I njemu su je ekotelo, da se javi va „tete“ z nekakovim očitovanjem, kega mu je napisal sam Krstić. Tu nam on poveda, da je „teta“ štampal sobotu a ne četrtak, kako smo mi govorili. Bit će tako kako piše šlor Piero. Nego ja him malo rad doznat, odkuda je pak mane kapnula na veli petak ona „teta Jambrozija“ ka je bila štampana na — velu sobotu.

Krstić zabada nos va naše Uredništvo, a osobito va našega odgovornega urednika. Mi smo odlučili pustit ga neka on tako svoj nos i naprivo zabada, kada već puli tega — gušta nabaja.

A viš ga malo! Krstić poveda, da je govoril s nekom Slovincem o dičnom našem zastupniku Spinciću, i o prilikah va bečkom parlamentu. Stega čuli! I to on blazga tako, kako da bi se ki Slovinc dijnal govorit s jednim Krstićem. Urcu — lauzajon!

Ima još puno blata va „tete Jambrozija“, ale ja sam se već štuful grest va toj gomile. I za tu gomilu davaju Taljani Krstiću 100 florini na mesec... Povera Italia nač si spala! A znate, kako su razdeljeni ti florini? Ovako: Ako Krstić piše ča proti biskupu dobije 10 florini, a ako pak piše proti drugemu kemu popu, plovau ale kapelanu onputa dobije po 5 florini. Kada pak piše proti „Barbe Tončiću“ onputa ne dobije nego 5 solda! Zato, vidite, on na me redko kada napada, dočim na popi riga va svakem broje svo zlo. Gracije! Ma njemu popi rende.

Barba Tončić

Kupujte žigice
družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru.

Domae viesti.

Zlatni pir Njihovih kraljevskih Visosti — Velikega Vojvode i Velike Vojvodkinje od Luksemburga. Ti Visoki gosti nas već od nekoliko let tako gusto pohajaju, da ih već skoro nekakvim pravom mogaemo držat za naše domae. Kako njim se naše pučanstvo raduje, vidi se i otduda, da svakega leta, kada pridu v Opatiju najdu celo mesto iz-

kičeno s banderami. Mi pak misljimo, da čemo prijateljem našega lista jako ugudit, ako čagod spomenemo od teh naših drugih Gosti, ki se sada spremaju, da proslave jedan lep jubilej, kakovega je malo kemu dano, da ga dočeka.

Adolf, Vilim, Karlo, August Fridrik rodil se je od oca Vilima I. vojvode od Nasau — va Weiburge na 24. julja 1817., tako da je sada va osamdeset i četrtom lete svojega življenja. Kako mladič služil je va Austrijskoj vojske i tu je ostal sve do leta 1839. najme do smrti svojega oca Vilima I. Na 20. avgusta istega leta nastupil je vladu va vojvodine Nassau, kada je i ostal sve do leta 1866. kada je naime tu Vojvodinu Prusija zakvačila i pridružila k svojem zemljam. Kada je vojvoda Adolf na ta način izgubil svoje priestolje preselil se je va Beč mirno podnoseč nepravdu, ka mu je bila učinjena. Leta 1867. stori je jednu pogodbu s Prusijom, ka mu je za izgubljeni zemlju kao odštetu izplatila talari 8 milijuni i pol Vreme je prolazilo, a naš vojvoda je od tada živel najviše va Beče — po lete bi samo za ki mesec šal va ko mesto va Nemačku. Na njega je svet zaboravil — a i on reč bi, da se ni puno žalostil za izgubljenim prestoljem.

Nego dogodilo se je da je leta 1899. olandezki kralj Vilim III. jako obohel i lečnici su obnašili, da on neće več bit sposoban za vladu. Ča storič sada? Kralju je sin još od prvo umrl, a kei mu Vilhelmina imala je onputa okole 9 let. Nego pomoč se je moralo. I ministarstvo se je dogovorilo z kraljicom Emom, ča će se izabrat jedna rejnca dokle mlada kraljica naraste. Nego ako je ta uredba valjala za Olandezku ni mogla nikako valjat za veliku Vojvodinu Luksemburg, ka je već od 1815 bila združena s Olandezkom. Luksemburški zakoni ne pripoznavaju ženske na priestolju, tamo mora vladat samo mužki. I spametili su se Luksemburžani, da ima u tuđini jedan vojvoda, ki je istega roda, kega su bili i prvi njihovi vladari. Ta vojvoda bil je Adolf Nasau. Njega su oni pozvali na luksemburško priestolje. I va istinu na 12 aprila 1899. leta počel je vojvoda Adolf vladat Luksemburgom. Nego za malo je bila ta njegova vlast. Več drugi mesec — na 4 maja istega leta najedanput se je zdravije olandezkega kralja tako popravilo, da je sam preuzel kraljevstvo. Prvo ča je učinil bilo je to, da je na nelep način odpravil vojvodu Adolfa i prisilil ga je, da je moral poč ča od njegovoga kraljevstva. I vojvoda je opet ostal bez vlasti. Nego malo za tem — prvi dni novembra 1890. leta umrl je kralj Olandezki Vilim III. a s tem je vojvoda Adolf dobil pravo, da stupi na luksemburško priestolje. I od tega vremena on vladat kako Veliki Vojvoda od Luksemburga, ki je sada posvema odeljen od Olandezke. Luksemburg leži mej Francezkom, Belgijom i Prusijom. To je mala zemlja — puno manja od Istre, a brojila je leta 1890. 211.688 duš. Ljudi govore većinom francezki, ki je i službeni jezik za celu zemlju. Po veri su najveći del katolici. Veliki vojvoda od Luksemburga bil je dva puta oženjen. Prvi put se je oženil leta 1844. i to s Elizabetom kečroom ruskega Velikega vojvode Mihajla. Nego ta mu je žena umrla već leta 1845. — i on je ostal udovac sve do leta 1851. Tega leta naime na 23. aprila oženil se je po drugi put i to s današnjom svojom ženom — Adelajdom od Anhalta. Njemu je ona rodila dvoje dece: sina Vilhema, ki će ga nasledit na prestolju i kečr Hildu, ka je oženjena za Velikega vojvodu od Badena.

Veliki Vojvoda je od vavek bil iskren i vjeran prijatelj našega cesara Frana Josipa I. To prijateljstvo je on pokazal osobito leta 1866. za vreme vojske s Prusijom. On je, kako vojvoda od Nasau, držal s Austrijom proti Prusiji i zato mu je bila zeta vlast va onoj vojvodine. On je kako smo već spomenuli i kasnije živel većinom va Beče, a i sina je dal va Austrijsku službu, i tu je leta 1899. avančal za jenerala.

Na 23. aprila ovega leta Visoki starac slavi sa svojom uzvišenom gospođom svoj zlatni pir va ovoj našoj lepoj Opatiji, ku on silno ljubi. Mi smo više nego sigurni, da će i naše pučanstvo vratit svojem Visokom Go-

stom milo za drago, i da će koliko moguće lepše proslavit ta znamenit dan.

Luksemburška bandera ima isti koluri kako i naša hrvatska, to će reč crjeni-beli i plavi. Zato sa čudimo, kako je „avečanostni odbor“ mogal ti koluri pomešat va onih nemakeh i taljanskeh pismeh, ki su se delili po kućah. Mi mislimo, da bi se barem kada i kada moglo va te „avečanostne odbore“ kalumat i kegadod ki koliko toliko dalje viti.

Bečki načelnik u Kastvu. Pišu nam od onde: Na sam Uskurs ili Vazam u jutro, došle su ovamo dve kočije. U njih bijaše glavar Beča, prestolnice našega cesara i kralja, sa tri draga kršćansko-socijalna zastupnika u Beču i sa još trojicom Bečana. Došli su i za to, da budu u Kastvu kod službe Božje. Našav našega zastupnika Spincića, s kojim su se najprijaznije pozdravili, ogledali su se na Crekvini i videli s jedne strane, kuda se sva Kastavščina proteže, kuda živu naši vredni Halnbjani. Došao je pak naš glavar gospodin Kazimir Jelašić i obd. savjetnik Frane Dukić, i razni drugi, te su se bečki gosti sa svima liepo pozdravili. Pozvani na poguču, išli su svi skupa k Vjekoslavlu Jelašiću. Tu je Bečki načelnik pozdravio našega zastupnika s riečmi, iz kojih se je vidilo, kako ga Bečki drugovi va parlamentu štaju. Pozdravio je pak i našega glavara, nazivajuć ga svojim kolegom — načelnikom, a tako i našega Frana. Dakako da su te odlične gostove, naročito Bečkoga načelnika pozdravili koli naš zastupnik toli naš glavar. Za tem išli su svi zajedno u crkvu i bili su kod pjevanje hrvatske sv. mise. Bili su zaneseni svečanostju, kojom se je obavila služba Božja, i pjevanjem na korn, i hvallili su pobožnost puka, kojega bijaše crkva puna punciata. Pregledali su pak izpred crkve i drugu stran Kastavščine, kao i Veprišašćinu i cielu obalu i Učku goru, i čudili su se ne samo pogledu, nego takodjer i radinosti našega pučanstva, koju su opazili na lepo obradjenih komadićih zemljišta, pak su neprestano govorili! Vredni ljudi, vredni ljudi. Doznali su pako i to, kako mora svaki od njih imat kakov zanat, da može preživiti sebe i svoje. Od tud išli su u „Narodni dom“ u hrvatsku čitaonicu, te su tu u spomen knjigu nabilježili svoja imena. Poznajneč za sluge hrvatskoga naroda za vladajuća kuća i cesarstvo, hvallili su s jedne strane nastojanje naših rodoljuba za svoj narod, s druge strane kudid politiku vladu, koje neznavu cijeniti toga naroda, već bi ga htjeli izručit na milost i nemilost tuđinca Talijana. Rado su se odazvali pozivu našega gospodina glavara, te posjetili njegovu kuću, gdje su starim hrvatskim načinom od njegove gospođe počašćeni bili. Zapustajuć Kastav, rekli su njeki od njih da bi za uvjek radi tu ostali. Tako njim se je dopala i čistoća grada, i položaj, i pogled i ljudi. Putem zaustavili su se i u obitelji brata našeg zastupnika Spincića, te se radovali, što njim bje dana prilika probaviti nekoliko vremena i u jednoj hrvatskoj, kastavskoj, seoskoj kući. Na sve naše čestite ljude je taj posjet Bečkoga načelnika i njegovog družtva u Kastvu i Spincićih učinil najbolji utisak.

Osobne viesti. Ovi dni prišal je v Opatiju Badenski prestolonasljednik Veliki Vojvoda Fridrik sa svojom suprugom Hildom, kečroom Velikega Vojvode Luksemburga. Čera pak na 17. o. m. došal je i sin Velikega vojvode Luksemburškega prestolonasljednik Vilim. Ti visoki gostovi došli su v Opatiju za to, da budu tu na 23. o. m. na dan proslavljenja zlatnega pira Velikega Vojvode od Luksemburga.

† Anton Korić. Čera na 17. o. m. okole 6 ur u jutro umrl je va Ike poznati naš rodoljub Anton Korić pomorski kapetan i posjednik. Njegova je obitelj od vavek brižno njegovala va svojoj kuće naš lep hrvatski jezik. A i drugačije bil je vavek uz uas i s nami. Bog ga pomiluj!

Krojač Coverlizza na Voloskem dal je štampat va Krišćevem „Smrade“ pismo proti gosp. Podmeniku, inspektoru od policije va Opatiji. Mi smo se popitali pul občini i doznali smo, da bone nedaje Coverlizza nego da ih Coverlizza dobiva i da je sam Coverlizza sa

boni dobil od občinekega kasera novac. — Gosp. Podmenik ni, koliko smo doznali, nikada dignul na občine novac za Coverlizza, nego je vavek sam Coverlizza dobil celi novac ravno od občinske kase. Coverlizza ni dakle istinu pisal i mi se nadamo da će on zato imat još na kompetentnem mjestu odgovarat.

Sjajna sjednica mora se reč da je bila sobota va našoj „Zore“. Tom prigodom su člani naše mužke podružnice sv. Cirila i Metoda pokazali, kako njim na srce leži dobro našega puka. Mi njim doista čestitamo. Živili! Živili! Živili!

Tombova v Opatiji bila je nedelju. Ljudi su se tužili da nisu dani niš valjali i da ih je malo bilo. Ma je zato bilo ljudi — a bila je i takova konfuzion, da smo misleli, da sa smo na procesione od vele suboti na Voloskem.

Stomanji i mudandi od stare Ambrozinke lihi kako Krstić dugl plaća. Još leta 1899. trefil je Krstić na Voloskem neku gospu Ressimann iz Vasanske pak njoj se je približil i valje ju je pital, da neka mu posudi za nekakega bogatega kmetu va Kastavščine za malo vremena 200 florini. Ta gospa, misleć, da je Krstić kakov alkokat rekla je, da nima nego 100 florini i dala mu ih je. — Nego kako da ih je more hitla. — Krstić njoj je vavek obečaval, da će njoj ih dat, ali beći ni bilo videt, Na koncu je ga morala tužit i storić mu šekucijon. Nego po staroj već navade ni se pul Krstića našlo ni puca. Na 28. marca imel je radi tega Krstić prisječ ča ima. Ta dan je obečal, da će do osam dan platit sve, neka se ga ne sili na prisegu. Do osam dan ni platil niš, pak je alkokat od gospe Ressimann predložil na sud, da ako neće Krstić prisječ ča ima, neka se ga stavi va perzu. — Sud ga je iskal i na velu sobotu i na vazmeni blagdan i u utork za tem ni ga bilo moguće nač. Napokon dobil ga je svedu na 9 ovega meseca fanat od suda i peljal ga je pred sud. Tu je Krstić prisegal da nima niš i tako je gospa Ressimann dobila na lakat. Ki neveruje neka gre na sud videt protokol od 9. aprila o. g. broj E 94/1. —

Krstić je najme na 9. o. m. prisegal da ima jedan kaput, jednu zimsku robu, jedan šovrat, jednu staru letnu robu, 2 klobuka, jednu bavetu (ovu je kupil kada su bili izborni za petu kuriju; op. slagara) nego sve to, da je od stare Ambrozinke zač da mu je ona sve to kupila svojem beći. I bijankarija, ku nosi i ku po nedeljah pomienjuje da je sva od stare Ambrozinke (dunke Krstić nima ni svojeh mudandi! Auf! lepa rožica miho! Ki štof za naše pačuharje! Kega smeha će još bit s temi stomanjami i mudandami od stare Ambrozinke).

To je Krstić prisegal. Još je povedel, da su mu lanjsko leto Taljani davali za njegovu agitaciju i pisanje proti istarskem Hrvatom 100 florini na mesec. — Pak se neki čude, da Krstić tako bljuzgav proti nam piše. Mora, zač drugačije Taljani mu nebi dali flik! Neka sudi pak svaki pošten čovek sada bil Talijan al Kinez, ako je to pošteno za beći pljuvat na svoj rod i na svoj jezik.

Ča mislite pak, da je Krstić našmiral samo gospu Ressimann? Kako vraga ne! On je ordinal fabrike E. Lichtwitzae Cie va Tropaave jednu kasetu likvori za preko sto krun. Likvori je lepo popil ma ni platil ni solda. Fabrika je tužila i Krstića rubala, ali ni ona kako ni drugi ni pul Krstića našla ni puca. — Krstićeva zakonita žena ima od njega za prijet skoro dve tisuće florini, ma neće potegnut vrag solda. I takov čovek hita blato i pljuva na svakega i najpoštenjega našega čoveka, a sam ni za drugo nego za... —

Ne čudimo se mi njemu ni Prije, ki s njim hodi nego se mi čudimo nekom našem ljudem, ki svoj obraz crne kač se dostoje s takovem čovekom ni hodit ni govorit. Na ta način pokazuju, da su Krstića jednaki. Neka njim bude na čast! —

Neka ne fall nijedna članica Opatijske ženske podružnice sv. Cirila i Metoda prit nedelja na 4 ure va čitaonicu „Zoru“ kada će se držat redovita godišnja sjednica iste podružnice.

Broj gosti v Opatiji počel je padati. Čera na 17. o. m. bilo je v Opatiji 1873 gosti dočim ih je pred 8 dan bilo 2041. Od 1. septembra do 17. ovega meseca prišlo je v Opatiju 10.837 gosti naine 1108 više nego lani na ta isti dan.

Nesreća na Voloskom. Danas zapadne vozil je jedan kočijaš od Eggmana iz Matulj v Opatiju voz opak. — Na pute kade počme Minachovo prišal je kočijaš meo voz i zid od morske strani, pak ga je tako stisnulo, da su mu rebra popucala. — Na lieu mesta našal se je odmah kotarski lečnik Dr. Graeffe ki je odredil da se valje nesrećnega kočijaša pelje va špital v Reku.

Talijansko razbojstvo. Prošlu nedelju v noći bil je va restaurant Transal na Voloskem ples. Dva Talijana iz Kraljevstva neki Annibale Tonizzo i Valentino Celotti počeli su smutnju delat a gospodar ih je lepo vanka nesal. Vane su počeli klet i vrišćat da se je sve treslo. — Noćni pulicaj Paškvalo ki je na to prišal tako rekai njim je da miruju. Kako da ih je zignu badnu. Valje su obadva skočili na njega i počeli su ga za vrat gušiti i seguro bi ga bili i zagušili da ni prišal stražar Podreka. — Obadva ta stražara su hteli peljat ta dva razbojnika va perzun, nego su imeli vrazijega posla. Dve ure su se s njimi mčili dokle su ih zakovali i zaprili. I teško da bi bili ča opravili da njim nisu pomogli neki Bastianin i Nino od Rože. Talijani su zaprili i čekaju šentencu.

Leva na Voloskem. Na 16. 17. i danas bila je va Voloskem leva. Prvi dan uzelo je u soldate u prvom razredu 56 Kastavac i tudnjana, drugi dan u drugom razredu 22 a u tretom 8 Kastavac a stranac u svemu 9. Danas ostalo je za soldata svega skupa 27 iz ostalih občina.

Tužba opatijskih fjakeri. Opatijski fjakeri se tuže, da njim ni moguće već ni živeti. Bogataš Brückner ki ima do pedeset pari konji bi htel vas dobitak za se imet. On ima poštu on ima železnico, on ima polevanje ceste i odvajanje smet, sve to mu ni dosta nego bi još htel da se svi furešiti peljaju samo z njegovimi karocami. Na stacione pul Matulj mu svi greju na ruku a na škodu drugih fjakeri; v Opatiji lovi posebnimi ljudi po cestah i puteh pašijeri (znamo na priliku, da travestiti, ki je prišal na mesto Haydena dela na Matuljah za njega) tako da drugi nimaju nego ča njemu ostane. Z jednum besedum Brückner bi otel da svi drugi fjakeri v Opatiji propadu a on da ima monopol od karoc. Onputa č, bi gosti friško stali! Zato je u interesu svih, da podpiraju druge fjakere. Obertnoj oblasti pak preporučujemo da se malo pobrine za siromašne fjakere u Opatiji. Ni pravo da jedan ima sve a drugi nič.

Krstić se tuži da ga naši ljudi proganjaju. On more zahvaliti samo dobrote našega puka, da je on još va ovom kapitanate. Va svakem drugem kraje našega cesarstva bi ga već pred puno vremena odpravili bili.

Kako Krstić spoštuje zakon. Prvu nedelju bila je „teta Jambrožija“ šekvestrana. Utorak na 9. o. m. je 12. šekvestrane „Teti Jambrožiji“ prišlo po poštu va Zvonca. Ča će reć na to poglaviti gosp. Scarpa? Ča ne će to reć imet oblasti za norca?

Živili svjestni Klanjci! Prigodom nazdravice dičnom Klanju v. g. Dr. M. Laginja koji je svojim patriotičnim radom proslavio diljem ciele naše domovine Klanu i Klanjce, sabralo se u oči izbora za obč upravno vieće, u rodoljubnom društvu iznos od 8 K. 4 pare, za našu siromašnu dječicu na hrv. gimnaziji u Pazinu. — Predlogu veselog postolara — vubacitelja, „koji neima za kožu“, — da se spali „Teta Jambrožija“, — nije se moglo udovoljiti, jer se na obćenitu radost nije u svoj Klanju našlo nijednog eksemplara. Živili svjestni Klanjci!

Za društvu sv. Cirila i Metoda za Istru primili smo od g. Petra Velčić iz Mošćenica 5 kruna, skupljenih u veselom društvu mladih mošćeničkih Hrvata. — Na korist područnice iste družbe u Vepirnu skupilo se u veselom društvu kod g. Mandića na Brodu

(Opriček) na predlog g. F. Korić za izlicitirani cigar, kruna 250, a dobio ga je g. Ivan Palmić iz Lovrana. Za globe i druge razne igre 2 kruna 52 filira. Na imendan g. F. Korić, kod istog darovali su po jednu krunu F. Korić, J. Mender, J. Dobrec, V. Blagar, Andre Ančić, A. S. i I. Blagar. Ukupno 7 kruna. Pohvalno! Živili! — Nadalje primili smo od gosp. Prana Boučića 4 kruna i 62 filira i to: 3 kruna 42 filira kao ostatak od računa kod Jos. Kinkela u Mihotićima, a 1 krunu platilo je g. Andre Gržetić-Grđinov iz Gornjeg Rakavca za globu što je imao njemačke a ne družbine žigice, kao i g. Ivan Grgurina, 20 filira radi istog razloga. Živili plemeniti darovatelji! — Od g. Ivana Vlahu Vičića iz Jušići br 9. još 3 kruna 48 filira skupljenih u njegovoj krcini dne 4. o. m. u veselom društvu. — Za tim od č. g. K. U. 5 kruna i 60 filira skupljenih za našu družbu pul. J. Kinkela va Perenićah va veselom družtve. Brigujać i Perenićana i to za izlicitirana žigice, s kom se je važgalo „teta Jambrožiju“. — Još smo primili od g. Skalamera iz Beršeca 13 kruna i 70 heleri. Imena darovatelja štampat ćemo drugi put. — Onda od g. Ivana Vlahu-Vičića iz Šmogori 5 kruna 66 filira, skupljenih prigodom odhodnice domorodaca, Andra Bačić i Paška Mandić iz Trinajstici u Ameriku, u njegovoj oštariji med prijatelji i rodnjaci spomenute dvojice. Mi njim kličemo: Živili i sretan put. — Pak smo primili 13 krun 86 filira skupljenih u nedelju 14. o. m. va Mihotićih pul Spiničića, i to ovako: Društvo je imalo da plati skupno račun, pak da se ne računa, naši su se vrlo rodoljubi sami ponudili, da te platit svaki po jednu krunu, a ča ostane, neka bude za družbu, i ostalo je 6 krun i 24 filiri. Platili su multu radi tujeh žigic gospoda A. E. i Drag. Švelić mes. pomoćnik svaki po 20 filira, a za izlicitirana „teta Jambrožiju“ dobio se je 6 krun i 22 filira, pul ke priliki se najbolje izkazal naš vrlo prijatelj i rodoljub g. Lovoviko Pobar. Živio! Gosp. Spiničić trgovac va Mihotićih prodal je ovi blagdani sve družbine žigice. Kako ih ni mogal valje dobit, prodaval je tuje žigice, keh je još od prijje imel. A ča su storiili naši vredni mladići? Kupili su od njega sve one žigice, stavili su ih sve na jedan kup i svih ih skupa važgali. Za to je dobila naša družba na dar 1 krunu od g. D. Spiničića, i to od veselja, da se je već jedanput oslobodil onih nesrećnih tujeh fulminanti. To su rodoljubi — živili, živili, živili!

Svega po malo.

Proti vinskoi klauzole. U zadnjoj sednice meseca marča imel je vinogradarski odbor bečkoga parlamenta dve sednice. — Na obedveh bil je prisutan i ministar poljodstva. — Svi članovi odbora a mej njimi i naš zastupnik Spiničić odlučili su jednoglasno, da će se na vino ke pride k nam z drugih kraljevstvi morat plaćat po hektolitru 40 krun va zlatu dacija. Samo za talijanska vina, da će moć guveran, ako bude za silu snižit tu daciju na 24 k po hektolitre. — Mi se nadamo da će parlament ovu odluku vinogradarskega odbora za daciju na furešta vina potrditi, pak će se na novu pogodbu z Italijom ustanovit dacija na talijansko vino na 24 k va zlatu po hektolitru. Samo na ta način mogla bi prestat konkurencija taljanskega vina, samo tako bi se moglo pomoć našem kmetu v Istre i Dalmacije. Sada se najme plaća samo k 6 i 40 dacije na talijansko vino, pak se to vino radi tega puli nas v Austrije more lahko prodavat i to puno ceneje nego naše. Ako pak bude dacija na talijansko vino povišena na 24 K po hektolitru on puta neće moć talijansko vino našemu konkurencu delat, pak će s tem našemu kmetu bit bolje. Neka Bog da. Ne valja pak pozabiti da su leta 1891. svi talijanski deputati z Istre va Beče glasovali zato, da bude dacija na talijansko vino samo 6 i 40 k po hektolitru, dočim su naši deputati Spiničić i Laginja glasovali proti klauzole. — I tu se vidi ki je prijatelj istarskega kmeta!

Koliko je ljudi va našem cesarstvu?

Gallija	7,995,538
Česka	6,318,230
Dol. Austrija	3,086,332
Moravska	2,435,081
Štajerska	1,356,058
Tirolska	850,062
Gornja Austrija	809,918
Bukovina	729,921
Šleska	680,529
Dalmacija	591,597
Kranjska	500,348
Koruška	367,344
Istra	344,173
Gorička	232,338
Solnogradska	193,247
Trst	178,672
Voraberška	129,816
Ukupno	26,107,304

Ugarska sa Hrvatskom ima 19,203,531 Čela Austro-Ugarska ima dakle 45,310,835 slovom četrdeset i pet milijuni tristo deset tisuć i osamsto trideset i pet ljudi.

Čudo. U Českoj je neka ženska rodila dete s pasjom glavom. To ni Bog zna kakovo čudo. — Ima va Rukavašćine i va Lepinašćine parat ljudi ki su na svet prišli z mačjom glavom i z mačjemi moždžani.

Koliko je beći na svete. Neki Amerikan ki ni imal drugega dela je zistudiral, da je beći na svetu 51,640,000,000 krun. To je pedeset i jedan milijard i 640 milijuni krun, ljudi božji, da jih je samo deseti del imet našem maćkom. Ma bi njavkali!

J o ž: Ča ti je Matina, da si tako zamisljen?

M a t.: A ni maue nič, ne — nego mojej kunjade v Opatiji.

J.: A ki vrag njoj je?

M.: A pokle se je kombasic puli Krstića našerala ne žure ni živet ni umret, i njoj ne mora ni zgoru ni zdolom.

J. Ki zna od kakove stare mačke su bile one klombasice.

M. Zač je imel Pogan havelok sobota na procesione?

J. Da pokrjje mizeriju.

M. Ča još ni zakrpal one bragešćični, ke su mu neki dan pukle na bicikle?

J. Trebe da ne.

M. Zač je neki dan Srajerčićina zval Berku k sebe?

J. Da njoj povede koliko voti fali još Talijanom da dobiju podestariju.

M. Pak ča njoj je rekai?

J. Da još fali jedan sam glas.

M. Tega će lahko Berka roditi.

J. Ne budi nem — kako ćeš da dete ima vot.

M. Nemo, ono neće bit dete, već pravi mustaćen — kako i mat.

J. Brizni mi onputa.

M. Ča je Rompimachine dobil novu službu?

J. Ja neznam kakovu to?

M. Da je postal Luttinšpektor za Volosko i Opatiju.

J. Mu se radujem!

M. I ja!

Lepo prosimo

sve naše prijatelje po Istre, da nam pošalju sve one navodne pjesmice i pripovjesti, ke su se još očuvale puli našega puka. Mi ćemo sve ča nam se bude lepše činilo štampat zač bi od Boga grehota bila da se to izgubi. Uredništvo „Narodnoga lista“.

Dopisnica uredništva.

Gospodu dopisnike iz Lovrana Klane, Kastva, Beršeca, Rubiši itd. molimo da se strpe do drugoga puta. Lep pozdrav svim i svakem.

Gosp. dopisnik Vabriga. Vaš razgovor nam se jako dopada, ali neka vam nebudu žal, ako ga valje ne vidite štampane — mi ga mislimo malo drugačeje prikazat našem puku. — Lep pozdrav tamošnjemu našem narodu a i preporuka, da se vavek držii tako krepko i čvrsto, kako se je do sada držal. Živili!

Izjava.

Podpisano rado izjavlja, da g. Anton Medvedić ni napisal vest „Isberi u Klanu“, ka je bila štampana va „Narodnem listu“ od 11. t. m. Uredništvo.

I istarska

radionica opanaka

Podpisani preporuča sl. p. n. občinstvu svoje bogato obakrbljeno skladište svake vrsti opanaka, koje rasprodaje na veliko. Naručbe po mjeri izvajdaju, se točno i solidno.

Umjereni ciena. Bez konkurencije.

Mirko Vukelić
VOLOSKO (Istra).

Slavnom občinstvu, osobito kućevlastnikom i gradjevnim poduzetnikom preporuča se

Jure Hegediš,
slikar.

Volosko br. 74. Vira-Vira „Vilje Smit“.

August Halauska, slikar.
Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom občinstvu za bojadisanje soba, dekoracije, bojadisanje drva i za sve što spada u njegov zanat.

Solidna izradba. — Umjereni cijene.

Br. 104

Oglas!

Kotarska bolesnička blagajna u Voloskom održavati će u nedelju, 28. Aprila 1901 u 10 sati prije podne, u dvorani **Obćinskog glavarstva u Voloskom** svoju **godišnju glavnu skupštinu** sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvješće uprave o društvenom poslovanju u godini 1900.
2. Izvješće nadzornoga odbora.
3. Zaključak o godišnjem izvješću uprave i absolutorij upravi za godinu 1900.
4. Izbor nadzornoga odbora.
5. Izbor obraničkog suda.
6. Slučajni predlozi.

Pravo glasovanja na glavnoj skupštini imaju odaslanici blagajničkih članova i poslodavaca, koji bijahu izabrani 28. Decembra 1899.

Volosko dne 15. Aprila 1901.

Predsjednik:
Dr. Ivan Pešić.